

CIVISTI

A polgárok elképzelései a tudomány, a technológia és az innováció jövőjéről

Milyen **problémákat** kell megoldania Európának a jövőben? Milyen **társadalmi körülményeket** szeretnénk Európában a jövőben? A fejlődés érdekében milyen **célokat** kellene kitűznünk az európai közösség elé?

A CIVISTI projekt során ezekkel és sok más hasonló kérdéssel foglalkoznak két alkalommal a részt vevő polgárok hét különböző európai országban.

A projekt bemutatása

A CIVISTI projekt Európa hét országában (Dániában, Ausztriában, Flandriában/Belgiumban, Finnországban, Máltán, Bulgáriában és Magyarországon) ad lehetőséget a polgároknak arra, hogy megfogalmazzák és elmondják a jövőre vonatkozó elképzeléseiket, és hogy ezekből releváns, hosszú távra szóló tudományos, technológiai és innovációs témák szülessenek.

A projekt célja

A CIVISTI projekt azon az elképzelésen alapul, hogy **a releváns és újszerű kutatási témák kijelölésének folyamatában több szempontból is előnyös lehet a polgárokkal való konzultáció.**

A modern társadalmak gyors ütemben változnak a globalizáció, az új technológiák, a multikulturális közösségek, a média fejlődése, a környezet és a klímaváltozás kihívásai, az energiafelhasználás új kilátásai, a növekvő jólét és fogyasztás stb. következtében. Mindezen változások során szoros kapcsolatban áll egymással a tudomány, a technológia és a társadalom. E jelenségek kapcsán számos kérdés merül fel arról, hogyan reagáljon a társadalom az egyén, illetve a társadalom számára jelentkező szükségletekre és bizonytalanságokra. A polgárok a jövőre vonatkozó aggodalmak és elképzelések hordozói, és a megfelelő segítő módszerek által ezen aggodalmak és elképzelések összegyűjthetők, majd pedig releváns kutatási témákká fogalmazhatók át.

Röviden összefoglalva a CIVISTI

- összeállít egy listát az új és felmerülő európai tudományos és technológiai témákból,
- összeállít egy szakpolitikai javaslatgyűjteményt a jövőbeni európai keretprogramokhoz,
- végül az eredmények egy újfajta, a polgárok részvételével hét tagállamban folyó, szakértők és a téma érintettjeinek elemzéseivel támogatott folyamat során születnek.

A módszer

A CIVISTI hét európai ország polgárainak részvételével beszélgetéseket szervez, hogy feltárja a jövőre vonatkozó elképzeléseiket, reményeiket és aggodalmaikat deliberatív módszerrel, azaz előzetes tájékoztató anyag elolvasása, valamint szakértők és a téma érintettjeinek a támogatásával közös beszélgetés, együttgondolkodás folyamán. A deliberáció folyamata két egyenlő mértékben fontos szempont szerinti kérdések mentén szerveződik:

1. Milyen kihívásokra számítanak a polgárok a jövőre vonatkozóan, és milyen kutatásokra van szükség válaszként e kihívásokra? (exploratív szempont),

2. Milyen kívánságoknak és jövőképeknek kellene meghatározni az európai kutatások irányát? (normatív szempont)

A beszélgetés során felmerülhetnek a következő kérdések:

- Milyen **problémákat** kell Európának megoldania a jövőben?
- Mik lennének a legfontosabb, de ez idáig fel nem ismert **szükségletek** a szolgáltatásokkal és az árukkal kapcsolatban?
- Milyen **konfliktusok** fogják meghatározni a jövőt – makroszinten, valamint mikroszinten?
- A társadalmi **összetartozás** milyen kihívásokkal vagy ösztönzésekkel szembesül a jövőben?
- Mik lesznek a legfőbb kihívások hosszútávon a társadalmi, gazdasági és környezeti **fenntarthatóság** számára?
- Mire kell **felkészülnie** az európai közösségnek?
- Miben kell Európának **erősnek lennie** és milyen **lehetőségekre** van szüksége a jövőben?
- Milyen **társadalmi körülményeket** szeretnénk Európában a jövőben?
- A fejlődés érdekében milyen **célokat** kellene kitűznünk az európai közösség elé?

Miért kerüljön sor európai polgárok találkozóra?

A polgárok beszélgetései több szempontból is egyedülálló elemzésekre adnak lehetőséget:

- A polgárok demokratikus hitelességet visznek az elemzésbe, amit a politikai döntéshozók ösztönösen elfogadnak
- A tudásbázis relevánssá válik, amikor a tudományos megközelítéseket a mindennapi élet tapasztalataival és hallgatólagosan mindenki által elfogadott tudással egészítik ki
- A polgárok függetlenek a tudományos és technológiai témáknál gyakran megjelenő közvetlen érdekektől, ami hitelességet visz a folyamatba és tárgyyszerűbb elemzést tesz lehetővé
- A polgárok találkozóin gyakran születnek olyan eredmények, amiket potenciálisan társadalmilag szilárd eredménynek tartanak. A polgárok a társadalmi feszültségeket is megjelenítik a véleményükben, amik ezáltal relevánssá válnak a kezdeményező szakpolitikai munkához
- A téma összetettsége legtöbbször nagyon jól megragadható a polgárokkal való találkozás és beszélgetés során, ami azzal a ténnyel magyarázható, hogy a polgárok hajlamosak arra, hogy a témát más szempontok helyett az összefüggések felől közelítsék meg
- A polgárok hasonló szerepet tölthetnek be, mint a bíróság a tárgyalóteremben – meggyőzésük érdekében minden szereplőnek elő kell adnia a maga érveit, és ez átláthatóvá teszi a vizsgálat folyamatát

A CIVISTI céljai

A CIVISTI eredményei közvetlenül kapcsolódnak az FP7 Tudomány és Társadalom programjának Blue Sky Research kiírásához.

Első lépésként a projekt hosszú távra vonatkozó **véleményeket** fogalmaz meg a jövővel kapcsolatos **szükségletekről, félelemről és jövőképről**. Ezeket az elképzeléseket hét európai tagállam polgárai fogják megfogalmazni, akiket

strukturált módon, a jövő különböző vonatkozásainak átgondolásával fogunk ösztönözni erre. Ennek során olyan jövőképek megfogalmazását bátorítjuk, amelyek újak vagy általában mellőzött szakpolitikai témák. A jövőképek önmagukban is eredményt jelentenek, hiszen a jövőben releváns tudományos és technológiai trendekre utalnak.

Második lépésként a folyamatba bevont szakértők és a téma érintettjei egy elemző modell segítségével a polgárok elképzeléseiből elkészítik az új tudományos és technológiai tennivalók listáját. A K+F (kutatási és fejlesztési) témák tudományágakhoz és technológiai fejlesztésekhez kötődnek majd, és/vagy összetett, több tudományágot bevonó feladatokhoz. Ennek eredményeként születik majd meg **egy összefoglaló a potenciálisan új technológiai és tudományterületekről, amely áttekinti a döntési lehetőségeket is.**

A harmadik lépésben a polgárok újabb összejövételére kerül sor, hogy értékeljék és fontossági sorrendbe rendezzék az új tudományos és technológiai feladatokat és döntési lehetőségeket. Ezáltal létrejön **egy lista a polgárok által a jövőjük szempontjából legfontosabbnak tartott tudományos és technológiai témákból és ajánlásokból, ami közvetlenül felhasználható az FP8 témáinak meghatározásánál.**

Negyedik lépésként a CIVISTI hozzájárul az **európai előrejelzési kapacitások bővítéséhez.** A polgárok találkozási várhatóan olyan tudományterületek figyelmét is felkeltik – mint például a politikatudományok, demokráciakutatás, etika és filozófia –, amelyek ez idáig többnyire nem kísérték figyelemmel a jövőre vonatkozó kutatások fejlődését. A CIVISTI eredményeit, beleértve a módszertani megközelítést és a felmérés tanulságait, aktívan terjeszteni fogjuk a tudományos közösség, valamint a releváns szakpolitikai intézmények felé, és ezáltal a projekt hozzájárul ahhoz, hogy nagyobb figyelmet kapjanak a jövőre vonatkozó kutatások.

Az ötödik lépés az, hogy **a CIVISTI projekt során kialakítunk egy új koncepciót a polgárok részvételével megszülető hosszú távú előrejelzésekhez.** E rendkívül innovatív módszertani megközelítést a nagy költséghatékonyság jellemzi majd – összevetve az Európában több helyszínen, polgárok részvételével zajló mostani felmérések tapasztalataival. A módszer akár azt is lehetővé teheti, hogy olyan alacsony költséggel lehessen megrendezni a polgárok találkozóit az összes tagállamban, amit eddig még külön sem sikerült elérni. Ennek egyik fontos eleme az online Tartalomkoordináló Eszköz (Content Coordination Tool) innovatív használata, ami összekapcsolja egymással az egyes országokban zajló munkákat és a projekt különböző fázisait.

Hatodikként a CIVISTI **új kutatókat von be** a jövőre irányuló kutatásokba azáltal, hogy olyan partnerek és résztvevők is dolgoznak benne, akik újnak számítanak vagy kevesebb tapasztalattal rendelkeznek az előrejelzések vagy az előrejelzésekhez hasonló tevékenységek területén, ugyanis közreműködik egy véleménykutatással foglalkozó kkv (kis-, közepes vállalkozás) is. Ezek a partnerek tapasztalatokra tesznek szert a nemzetközi szinten zajló, jövőre vonatkozó kutatások módszertani megalapozása, valamint a tevékenységek végrehajtásának koordinálása terén.

A projekt bemutatása

A CIVISTI projekt **európai szinten foglalkozik a technológiai és tudománypolitikával.**

A projekt végén (2011. januárban) egy **szakpolitikai workshop**ra kerül sor, ami lehetőséget ad az eredmények potenciális felhasználóinak, hogy megvitassák a CIVISTI által feltárt eredményeket, megállapításokat és döntési lehetőségeket. A workshopot elsősorban Európa tudományos és technológiai tervezésében, például az Európai Parlamentben (STOA és ITRE) dolgozó szakpolitikusoknak tartjuk majd Brüsszelben.

A projekt szervezeti felépítése

A projektben hét partner vesz részt hét különböző európai országból a Dán Technológiai Tanács (angol rövidítése: DBT) koordinálása mellett.

Partnerek:

Dánia	Dán Technológiai Tanács	DBT	http://www.tekno.dk
Finnország	Nemzeti Piackutatási Központ	NCRC	http://www.kuluttajatutkimuskeskus.fi/?l=en
Belgium	A Flamand Parlament Társadalom és Technológia Intézete	IST	http://www.samenlevingentechnologie.be/
Málta	Máltai Tudományos és Technológiai Tanács	MCST	http://www.mcst.org.mt/
Bulgária	Alkalmazott Kutatási és Kommunikációs Alapítvány	ARC Fund	http://www.arcfund.net/index.php
Magyarország	Medián Közvélemény- és Piackutató Intézet	Medián	http://www.median.hu/
Ausztria	Osztrák Tudományos Akadémia Technológiai Felmérések Intézete	OeAW-ITA	http://www.oeaw.ac.at/ita/

Menetrend

2009. május-június (2009. 05. 16. - 2009. 06. 28.):

A polgárok első találkozója országonként

2010. március (2010. 03. 23. - 2010. 03. 26.):

A téma szakértői és az érintettek workshopja

2010. október (2010. 10. 01. - 2010. 10. 24.):

A polgárok második találkozója országonként

2011. január (2011. 01. 24-26.):

Szakpolitikai workshop Brüsszelben